

[Hans Hansen.]

paa dette Punkt er der opstaaet Vanskeligheder, idet det ikke har været muligt ad sædvanlig Vej, gennem Kreditforeninger og Hypotekforeninger, at faa de nødvendige Laan. Derfor maa Staten træde til som Financier for disse Huse med særlig Byggemaade, som det vil ske efter det foreliggende Lovforslag.

Dette Lovforslag er i Overensstemmelse med en Del af den Betænkning, som er afgivet af Bygge- og Boligudvalget af 1946. Ifølge Lovforslaget kan Statslaan ydes saavel til Kommuner, som til Boligorganisationer og til private Bygherrer.

Efter den højtærede Indenrigsministers udførlige Gennemgang af Lovforslaget i den Forelæggelsestale, han lige har holdt, skal jeg undlade at komme ind paa Enkeltheder i Lovforslaget, saa meget mere som Lovforslaget er gaaet igennem det andet høje Ting uden Ændringer. Jeg har blot et Par Henstillinger til den højtærede Indenrigsminister. For det første, at den Kontrol, der skal føres med de Virksomheder, som fremstiller Huse efter den nye Metode, bliver saa effektiv, som det er muligt, for at sikre Beboerne et forsvarligt Hus. Min anden Henstilling gaar ud paa, at der fra Indenrigsministeriets og Handelsministeriets Side gøres, hvad gøres kan, for at fremskaffe de fornødne Materialer til Sanitets- og andre Installationer, baade til disse Huse og til det almindelige Byggeri, for det skulde ikke gerne fortsat være saaledes, at Byggeriet standser, fordi man ikke har saa det ene, saa det andet af de nødvendige Materialer.

Paa mit Partis Vegne kan jeg anbefale det foreliggende Lovforslag, men vil ikke undlade at sige, at vi betragter dette Byggeri som en Nødforanstaltning. Vi kan ikke undvære det større Byggeri, og jeg udtaler Haabet om, at det i den kommende Tid maa lykkes at faa et betydeligt Byggeri i Gang til Gavn for de mange, som i Dag gaar rundt for at faa en Lejlighed.

Jens Jensen: I Betragtning af den vedvarende Mangel paa Boliger kommer det ikke just som en Overraskelse, at den højtærede Indenrigsminister fremsætter et Lovforslag om Finansiering af Beboelseshuse med særlig Byggemaade, altsaa en helt ny Hustype. Lovforslaget om Elementhuse er et Led i Bestræbelserne for at fremskaffe flere Lejligheder. Den herskende Bolignød er saa alvorlig, at man fra Statens Side midlertidig maa sætte alle Sejl til; der maa findes Udveje saavel med Hensyn til nye

Hustypers Kvalitet som den bedst mulige Udnyttelse af de Bygningmaterialer, der er til Raadighed. Nærværende Lovforslag maa ses paa denne Baggrund. Formaålet med Opførelse af Elementhuse skulde være, at man paa en hurtigere Maade kunde fremstille Boliger end ved det almindelige Byggeri, opført af Mursten. Jeg er enig med Ministeren i, at Forsøget bør gøres, men paa en saadan Maade, at det Byggeri, her foreslaas, ikke fremmes mere, end de knappe Beholdninger af Byggematerialer berettiger til. Det ordinære normale Byggeri af Murstenshuse maa ikke tilsidesættes. De sædvanlige gangbare Bygningmaterialer bør anvendes fortrinsvis til ordinært Byggeri.

Der tages Sigte paa to Ting i Lovforslaget. For det første er den foreslaaede Hustype materialebesparende, og for det andet skulde der kunne opnaas en Besparelse i Brugen af faglært Arbejdskraft. Husene tænkes opført af Træbetonplader, de saakaldte Elementer, der støbes eller fremstilles paa Støberier eller Fabrikker. Med Hensyn til disse Elementers Kvalitet og Holdbarhed er man noget usikker i Bedømmelsen. Vi maa imidlertid haabe, at Beregningerne holder Stik, saa Husene kommer til at svare til Forventningerne. Den foreslaaede Byggemaade er af ny Oprindelse og maa betragtes som Forsøgsbyggeri. Jeg tror, de sagkyndige anslaa Husenes Varighed til 40 Aar. Jeg er ikke helt sikker paa, at denne Bedømmelse vil holde Stik, jeg tror, at man for at være paa den sikre Side maa regne med et lidt kortere Aaremaal, men det er selvfølgelig i høj Grad afhængigt af, hvorledes Husene holdes vedlige.

Hvor hurtigt et Elementhus kan bygges, og hvor mange der kan fremstilles i indeværende Aar, er ikke oplyst. Det er maaske ogsaa vanskeligt at svare paa, men nogen Tid vil gaa med til at tilrettelægge Produktionen af Elementer og andre Materialer, som skal bruges til dette specielle Husbyggeri. Der vil maaske vise sig visse Vanskeligheder i Starten. I den Forbindelse vil jeg gerne spørge den højtærede Minister, om man fra Ministeriets Side har foretaget Beregninger af denne Art.

Med Hensyn til Opførelse af nævnte Hustype vil jeg gerne over for den højtærede Minister sige, at jeg tror, man skal være noget forsigtig med at lade disse specielle Huse bygge ved Hjælp af ufaglært Arbejdskraft. Denne Byggemaade er jo ganske ny og uprøvet. Efter min Mening vil det være af afgørende Betydning for Husenes Kvalitet og Holdbarhed, at faglært Arbejdskraft ikke i for stor Udstræk-